

Käibemaksuseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus

§ 1. Käibemaksuseaduse muutmine

Käibemaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 3¹ punktis 5 asendatakse sõnad „ühendusesisese käibe aruandes“ sõnaga „käibedeklaratsioonil“;

2) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Maksukohustuslane ja piiratud maksukohustuslane ei pea käesoleva paragrahvi lõigete 4 ja 5 alusel maksuma käibemaksu teise liikmesriigi ettevõtlusega tegelevalt isikult soetatud kaupadelt või saadud teenustelt, kui selle teise liikmesriigi isik rakendab maksuvabastust käesoleva seaduse § 19 lõikes 1¹ sätestatud korra alusel ja tema registreerimise number sisaldab järelliidet „EX“.“;

3) paragrahvi 10 lõike 2 punkti 2 esimest lauset ja lõike 4 punkti 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „riigi isik“ tekstiosaga „, välja arvatud juhul, kui teenust osutatakse voogedastuse teel või muul viisil virtuaalselt“;

4) paragrahvi 10 lõike 2 punkti 2¹ ja lõike 4 punkti 2¹ täiendatakse pärast sõna „isikule“ tekstiosaga „, välja arvatud juhul, kui nimetatud üritustel osalemine on virtuaalne“;

5) paragrahvi 15 lõikes 3¹ asendatakse tekstiosa „ühendusesisese käibe aruandes vastavalt käesoleva seaduse §-le 28“ tekstiosaga „käibedeklaratsioonil vastavalt käesoleva seaduse § 27 lõikele 1⁵“;

6) paragrahvi 16 lõike 2 punkti 3 teises lauses asendatakse tekstiosa „kasutuselevõttu,“ tekstiosaga „kasutuselevõttu või esmakordselt ühe aasta jooksul pärast esmast kasutuselevõttu,“ ja sõna „taaskasutuselevõttu“ tekstiosaga „taaskasutuselevõttu või esmakordselt ühe aasta jooksul pärast taaskasutuselevõttu“;

7) paragrahvi 19 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui isiku käesoleva seaduse § 19¹ lõikes 3 sätestatud kalendriaasta käive, mille tekkimise koht on Eestis, ületab kalendriaasta algusest alates 40 000 eurot, tekib tal nimetatud suuruses käibe tekkimise päevast kohustus end maksukohustuslasena registreerida (edaspidi *registreerimiskohustus*). Registreerimiskohustust ei teki, kui isiku kogu kalendriaasta käibe moodustab maksuvaba käive ja nullprotsendise käibemaksumääraga maksustatav käive, välja arvatud kauba ühendusesisene käive. Internetipõhist kauplemiskohta omaval isikul tekib käesoleva seaduse § 4 lõikes 1³ sätestatud juhul registreerimiskohustus alates maksustatava käibe tekkimise päevast.“;

8) paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Teise liikmesriigi ettevõtlusega tegeleval isikul ei teki Eestis registreerimiskohustust, kui on täidetud järgmised tingimused:

1) isiku käesoleva seaduse § 19¹ lõikes 3 sätestatud kalendriaasta käive ühenduses, sealhulgas oma asukohaliikmesriigis, ei ületa kalendriaasta algusest alates ega ületanud ka eelmisel kalendriaastal 100 000 eurot;

2) Eestis tekkinud käibe osas ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud registreerimiskohustuse tekkimise tingimused täidetud;

3) isik on oma asukohariigi maksuhaldurile esitanud eelteate või eelnevalt esitatud eelteate muudatuse Eestis maksuvabastuse rakendamiseks ja saanud oma asukohariigi maksuhaldurilt selleks registreerimise numbri järelliitega „EX“ või eelteate muudatuse korral registreerimise numbri kinnituse.“;

9) paragrahvi 19 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui maksukohustuslase andmed on käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 nimetatud avalduse alusel registrist kustutatud ja kui registrist kustutamise päevale järgnevast päevast alates isiku käesoleva seaduse § 19¹ lõikes 3 nimetatud käive, mille tekkimise koht on Eesti, ületab veel samal kalendriaastal 40 000 eurot, tekib tal alates nimetatud suuruses käibe tekkimise päevast uuesti registreerimiskohustus, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud erisuste puhul.“;

10) paragrahvi 19 lõike 3 esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „tekkimise päevast“ tekstiosaga „alates, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud juhul“;

11) paragrahvi 19 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „alates“ tekstiosaga „välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud juhul“;

12) seadust täiendatakse §-ga 19¹ järgmises sõnastuses:

„§ 19¹. Väikeettevõtete erikord

(1) Ettevõtlusega tegeleval Eestis asukohta omaaval isikul ei teki teises liikmesriigis käibe tekkimise korral kohustust ennast selles teises liikmesriigis maksukohustuslasena registreerida, kui ta rakendab käesolevas paragrahvis sätestatud väikeettevõtete erikorda (edaspidi käesolevas paragrahvis *erikord*). Erikorra rakendamiseks esitab isik maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu eelteate.

(2) Erikorda rakendatakse juhul, kui isiku:

1) kalendriaasta käive ühenduses, sealhulgas Eestis, ei ületa jooksva ega ületanud eelmisel kalendriaastal 100 000 eurot;

2) kalendriaasta käive teises liikmesriigis, kus isik soovib maksuvabastust rakendada, ei ületa jooksva ega ületanud eelmisel kalendriaastal või kahel eelmisel kalendriaastal, kui see on asjaomases liikmesriigis ette nähtud, selles liikmesriigis kehtestatud piirmäära, mis on ette nähtud seal asuvatele ettevõtlusega tegelevatele isikutele maksuvabastuse saamiseks.

(3) Kalendriaasta käive ühenduses või liikmesriigis, sealhulgas Eestis, vastavalt käibe tekkimise kohale moodustub järgmistest käivetest:

1) kaupade ja teenuste maksustatav, sealhulgas nullprotsendise määraga maksustatav käive, välja arvatud põhivara võõrandamine;

2) kinnisasjatehingute (§ 16 lõike 2 punktid 2, 3 ja 6) käive, välja arvatud põhivara võõrandamine ja juhuslikud tehingud;

3) kindlustusteenuste (§ 16 lõike 2 punkt 1) ja finantsteenuste (§ 16 lõige 2¹) käive, välja arvatud juhuslikud teenused.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eelteade sisaldab vähemalt järgmist teavet:

1) isiku nimi, tegevusala, õiguslik vorm ja aadress;

2) liikmesriik või liikmesriigid, kus isik kavatseb maksuvabastust rakendada;

- 3) eelmise kalendriaasta jooksul igas liikmesriigis, sealhulgas Eestis, tekkinud käibe kogusumma eurodes;
- 4) jooksva kalendriaasta jooksul kuni eelteate esitamiseni igas liikmesriigis, sealhulgas Eestis, tekkinud käibe kogusumma eurodes;
- 5) liikmesriigi puhul, kus rakendatakse jooksva kalendriaasta käibe piirmäära ületamisel sellele järgneval kahel kalendriaastal erikorra rakendamise keeldu, üle-eelmisel kalendriaastal tekkinud käibe kogusumma eurodes;
- 6) liikmesriigi puhul, kus rakendatakse mitut registreerimiskohustuse tekkimise piirmäära, käesoleva lõike punktides 3–5 nimetatud käibe kogusumma eurodes eraldi kaupade ja teenuste lõikes.

(5) Erikorda rakendav isik teatab maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu maksuhaldurile esitatud eelteate teabes tehtavatest muudatustest, sealhulgas kavatsusest rakendada maksuvabastust muus kui eelteates märgitud liikmesriigis ning otsusest lõpetada maksuvabastuse rakendamine teises liikmesriigis. Erikorda rakendav isik ei pea esitama teavet, mis sisaldub käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel esitatud teabes.

(6) Maksuvabastust rakendatakse teises liikmesriigis kooskõlas:

- 1) esitatud eelteatega alates maksuhalduri poolt isikule väikeettevõtete erikorra rakendamiseks registreerimise numbriga teatamise kuupäevast või
- 2) eelteate muudatustega alates maksuhalduri poolt isikule pärast temapoolset eelteate muudatustest teavitamist väikeettevõtete erikorra rakendamiseks antud numbriga kehtivuse kinnitamise kuupäevast.

(7) Kui erikorra rakendamiseks sätestatud tingimused on täidetud, teatab maksuhaldur registreerimise numbriga järelliitega „EX“ või registreerimise numbriga kehtivuse kinnituse isikule elektrooniliselt 35 tööpäeva jooksul eelteate või eelteate muudatuste esitamisest arvates, välja arvatud juhul, kui maksuhaldur on isikut teavitanud tähtaja pikendamisest maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise ärahoidmise eesmärgil vajalike kontrollide tegemiseks.

(8) Erikorda rakendav isik esitab maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu iga kvartali kohta kvartalile järgneva kuu lõpuks järgmise teabe:

- 1) kvartali jooksul Eestis tekkinud käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–3 nimetatud käibe kogusumma eurodes või märke „0“, kui käivet ei tekkinud;
- 2) kvartali jooksul teises liikmesriigis tekkinud käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–3 nimetatud käibe kogusumma eurodes või märke „0“, kui käivet ei tekkinud;
- 3) liikmesriigi puhul, kus rakendatakse mitut registreerimiskohustuse tekkimise piirmäära, käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud käibe kogusumma eurodes eraldi kaupade ja teenuste lõikes;
- 4) eelmise kvartali jooksul pärast eelteate esitamist käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud käibe kogusumma või märke „0“, kui käivet ei tekkinud, kui eelteade on esitatud enne kvartalit, millal algas erikorra rakendamine.

(9) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud jooksva kalendriaasta käibe piirmäär ühenduses ületatakse, teatab erikorda rakendav isik sellest maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu 15 tööpäeva jooksul alates käibe ületamise päevast ning esitab teabe alates jooksva kvartali algusest kuni kalendriaasta käibe ületamiseni tekkinud käibe kohta.

(10) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 8 nimetatud käibe, mis on tehtud muus valuutas kui euro, ümberarvestamisel eurodesse kasutatakse kalendriaasta esimesel päeval Euroopa

Keskpanga avaldatud vahetuskurssi või, kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskurssi.

(11) Maksuhaldur lõpetab isiku õiguse rakendada erikorda või muudab isiku erikorra rakendamise ulatust, kui isik jätkab erikorra rakendamist teises liikmesriigis, järgmistel juhtudel:

- 1) isiku käive ületab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud piirmäära;
- 2) teine liikmesriik, kus isik erikorda rakendab või on esitanud eelteate kavatsusest rakendada, on teatanud, et isik selles liikmesriigis maksuvabastust rakendada ei saa või selle rakendamine on lõpetatud;
- 3) erikorda rakendav isik on teatanud maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu erikorra rakendamise lõpetamisest;
- 4) erikorda rakendav isik on teatanud maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu oma tegevuse lõpetamisest või võib seda muul viisil eeldada.

(12) Maksuhaldur võib lõpetada isiku õiguse rakendada erikorda, kui isik ei ole esitanud käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud teavet või on korduvalt hilineanud selle teabe esitamisega.

(13) Maksuhaldur saadab erikorda rakendavale isikule tema suhtes erikorra rakendamise lõpetamise või muutmise otsuse elektrooniliselt. Kui erikorra rakendamise tingimused on täidetud, kuid isik on maksuhaldurit teavitanud erikorra rakendamise lõpetamisest, jõustub erikorra rakendamise lõpetamine maksuhalduri teavitamisele järgneva kvartali esimesel päeval või juhul, kui maksuhaldurit on teavitatud kvartali viimasel kuul, siis järgmise kvartali teise kuu esimesel päeval. Kui erikorra rakendamise lõpetamine on seotud käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud piirmäära ületamisega, jõustub otsus vastava piirmäära ületamise kuupäeval. Muudel juhtudel jõustub erikorra rakendamise lõpetamine otsuses nimetatud kuupäeval.

(14) Kui erikorda rakendava isiku kalendriaasta käive ühenduses ületab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud piirmäära, ei saa ta piirmäära ületamisele järgneva kalendriaasta jooksul erikorda rakendada.

(15) Kui erikorda rakendava isiku kalendriaasta käive ületab teises liikmesriigis käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud piirmäära, ei saa ta selles liikmesriigis erikorda rakendada piirmäära ületamisele järgneva kalendriaasta jooksul või kahe järgneva kalendriaasta jooksul, kui see on asjaomases liikmesriigis ette nähtud.“;

13) paragrahvi 21 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „päevast“ tekstiosaga „alates, välja arvatud juhul, kui teenust saadakse teise liikmesriigi ettevõtlusega tegelevalt isikult ning see teise liikmesriigi isik rakendab maksuvabastust käesoleva seaduse § 19 lõikes 1¹ sätestatud korra alusel ja tema registreerimise number sisaldab järelliidet „EX““;

14) paragrahvi 21 lõiget 2 täiendatakse pärast esimest lauset lausega järgmises sõnastuses: „Nimetatud piirmäära arvestusse ei arvata kauba soetamist teise liikmesriigi isikult, kes rakendab maksuvabastust käesoleva seaduse § 19 lõikes 1¹ sätestatud korra alusel ja tema registreerimise number sisaldab järelliidet „EX“.“;

15) paragrahvi 21 lõike 2¹ esimest lauset täiendatakse pärast sõna „tegevuskoht“ tekstiosaga „, välja arvatud teise liikmesriigi isik, kes rakendab maksuvabastust käesoleva seaduse § 19 lõikes 1¹ sätestatud korra alusel“;

16) paragrahvi 22 lõikes 1, lõike 2 punktis 4 ja lõikes 2¹ asendatakse tekstiosa „§ 1 lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud tehingute maksustatav käive ei“ tekstiosaga „§ 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, ei ole ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal ega“;

17) paragrahvi 26 lõikest 11 jäetakse välja teine lause;

18) paragrahvi 27 lõike 1 teisest lausest jäetakse välja tekstiosa „ja selle lisa (edaspidi koos käibedeklaratsioon)“ ja viiendas lauses asendatakse sõna „vorm“ sõnaga „andmekoosseis“;

19) paragrahvi 27 lõigetes 1¹–1⁴ asendatakse läbivalt sõnad „käibedeklaratsiooni lisal“ sõnaga „käibedeklaratsioonil“;

20) paragrahvi 27 täiendatakse lõikega 1⁵ järgmises sõnastuses:

„(1⁵) Käibedeklaratsioonil kajastatakse ühendusesisese käibe andmed, kui:

1) maksukohustuslasel on maksustamisperioodi jooksul tekkinud kauba ühendusesisene käive, ta on maksustamisperioodi jooksul võõrandanud kaupa edasimüüjana kolmnurktingimus või ta on toimetanud Eestist teise liikmesriiki nõudmiseni varu, sealhulgas ka juhul, kui nõudmiseni varu soetaja muutub või nõudmiseni varu on toimetatud Eestisse tagasi;

2) maksukohustuslane on maksustamisperioodi jooksul osutanud teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele käesoleva seaduse § 10 lõike 4 punktis 9 nimetatud teenust, mis kuulub maksustamisele, välja arvatud nullprotsendilise maksumääraga maksustamisele, teenuse saaja liikmesriigis.“;

21) paragrahvi 27 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja tekstiosa „, ilma käibedeklaratsiooni lisata“;

22) paragrahv 28 tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 29 lõike 1 esimest lauset täiendatakse pärast tekstiosa „tehingud (§ 16)“ tekstiosaga „ja teises liikmesriigis §-s 19¹ sätestatud tingimustel käibemaksust vabastatud tehingud“;

24) paragrahvi 29 lõiget 12 täiendatakse pärast sõna „käibemaks“ tekstiosaga „, arvestades § 3 lõikes 7 sätestatud erisust“;

25) paragrahvi 30 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

26) paragrahvi 32 lõiget 4 täiendatakse pärast esimest lauset lausega järgmises sõnastuses:

„Põhivara esmasel kasutusele võtmisel korrigeeritakse sisendkäibemaksu täies ulatuses vastavalt põhivara tegelikule maksustatava käibe tarbeks kasutamise osatähtsusele põhivara kasutusele võtmise maksustamisperioodil.“;

27) paragrahvi 32 lõike 4 kolmandas lauses asendatakse sõnad „Sisendkäibemaksu korrigeeritakse vastavalt“ sõnadega „Edaspidi korrigeeritakse sisendkäibemaksu vastavalt“;

28) paragrahvi 41 lõike 1 punktist 1 jäetakse välja sõnad „Eesti või teise liikmesriigi“;

29) paragrahvi 41 lõike 5 punktis 2 asendatakse sõnad „või autoriõiguse valdaja“ tekstiosaga „, autoriõiguse valdaja või maksukohustuslane, kes ei järgi seda teost edasi müües käesolevas paragrahvis sätestatud käibemaksuga maksustamise erikorda“;

30) paragrahvi 44 lõigetes 1 ja 9 asendatakse sõnad „maksustatav käive“ tekstiosaga „käesoleva seaduse § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti,“;

31) seaduse normitehnilise märkuse tekstiosa „(EL) 2021/1159 (ELT L 250, 15.07.2021, lk 1–3)“ asendatakse tekstiosaga „(EL) 2020/285 (ELT L 62, 02.03.2020, lk 13–23), (EL) 2021/1159 (ELT L 250, 15.07.2021, lk 1–3), (EL) 2022/542 (ELT L 107, 6.4.2022, lk 1–12)“.

§ 2. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 10 lõiget 2 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) teostada riiklikku järelevalvet käibemaksuseaduses sätestatud väikeettevõtete erikorra rakendaja arvestuse pidamise ja aruandluskohustuse täitmise üle.“;

2) paragrahvi 17 lõiget 2 täiendatakse punktiga 18 järgmises sõnastuses:

„18) käibemaksuseaduse § 19 lõikes 1¹ nimetatud isik ja väikeettevõtete erikorra rakendaja käibemaksuseaduse § 19¹ tähenduses.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 5, 17–22 ja 25 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn 2024

Algatab Vabariigi Valitsus 2024

(allkirjastatud digitaalselt)